

**PEC 8.5.1 PROGRAMA
DE EDUCAȚIE CONTINUĂ**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 1/9

MINISTERUL SĂNĂȚĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

**UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU”**

**PROGRAMA
DE EDUCAȚIE CONTINUĂ ÎN MEDICINA
CATEDRA BOLI INFECTIOASE**

Denumirea cursului: MEDICINA CĂLĂTORULUI

Tipul cursului: perfecționare tematică

Numărul total de ore - 100

Chișinău 2021

**PEC 8.5.1 PROGRAMAMA
DE EDUCAȚIE CONTINUĂ**

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 2/9	

**PEC 8.5.1 PROGRAMAMA
DE EDUCAȚIE CONTINUĂ**

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 2/8	

COORDONAT
Ministrul Sănătății
al RM

APROB
Rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”
hab. șt. med., profesor universitar

Secretar de Stat
august 20 22

Emil Ceban
Emil Ceban
junie 20 22

Programa a fost discutată și aprobată la:

ședința Consiliului de Management al Calității
din „30 mai” 2022 proces verbal nr. 06
Vicepreședintele Consiliului de Management al Calității,
dr. hab. șt. med., prof. univ., Cernețchi Olga

ședința Comisiei științifico-metodice de profil Medicina Comunitara
din 12 Aprilie, 2022 proces verbal nr. 3
Președintele Comisiei științifico-metodice de profil
dr. hab. șt. med., conf. univ., Plăcintă Gheorghe

ședința Catedrei de Boli infectioase
din 19 Noiembrie, 2021, proces verbal nr. 3
Șef catedră, dr. hab. șt. med.,
conf. univ., Plăcintă Gheorghe

Programa a fost elaborată de colectivul de autori:

- dr.hab.șt.med., prof.univ. V. Pântea
- dr.șt.med., conf. univ. Gh. Plăcintă
- dr.șt.med., conf. univ. V. Cebotarescu
- dr.șt.med., conf. univ. L. Cojuhari

PEC 8.5.1 PROGRAMA DE EDUCAȚIE CONTINUĂ

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 3/9

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a cursului:**

Medicina calatorului a devenit foarte importanta in ultima vreme, avand in vedere ca numarul persoanelor care calatoresc este in continua crestere, tipul calatoriilor este in continua diversificare, tarile vizitate sunt din ce in ce mai multe si mai exotice, conditiile de calatorie sunt extrem de variate, iar contactul cu populatiile indigene si conditiile de trai locale este din ce in ce mai frecvent si mai cautat. Viteza cu care se calatoreste dintr-o parte in alta a lumii a crescut, ceea ce creste riscul transmiterii unor afectiuni locale extrem de repede pe intreg mapamondul.

Exista riscuri pentru calator, pentru gazda si pentru cei de acasa la intoarcerea din calatorie. De aceea, ar fi de dorit sa ne luam toate masurile de precautie inainte de calatorie, sa ne interesam despre riscurile la care ne expunem in zona voiajului si despre mijloacele prin care ne putem proteja.

- **Misiunea (scopul) cursului în formarea profesională:**

Primul pas este consilierea medicala inainte de calatorie. In functie de motivul calatoriei, itinerar, durata plecarii, anotimp, afectiunile personale preexistente si istoricul personal al vaccinarilor, medicul va recomanda masurile profilactice care pot fi folosite. Principalele boli tropicale la care exista expunere majora sunt bacteriene (febra tifoida, holera), virale (febra galbena, encefalita japoneza) sau parazitare (malaria). Alte afectiuni pentru care exista risc, cum ar fi hepatita post virala A si B, poliomielita, meningita meningococica, rabia, encefalita de capusa pot fi discutate in cadrul consultatiei, recomandarile urmand a fi personalizate de catre medic.

La intoarcerea din calatorie este indicat sa ne adresam tot clinicilor de specialitate, preferabil ca si profilaxie postexpunere si intotdeauna in cazul aparitiei unor simptome ingrijoratoare. Principalele semne de alarma sunt: sindrom febril in prima luna de la revenire, diaree, eruptii cutanate, afectiuni respiratorii in primele saptamani dupa revenire. Este bine de stiut ca exista si afectiuni cu perioada de incubatie lunga (dureaza luni-ani de la expunere la declansarea simptomelor, de exemplu leishmaniaza viscerală, dracunculoza, loa-loa).

In cazul asanumitei "patologii de import" este foarte importanta prezentarea rapida la medic, cu relatarea amanuntita a itinerariului si conditiilor de calatorie, precum si a simptomelor aparute. Pentru a putea trata eficient eventualele afectiuni este necesara efectuarea testelor de laborator – rapide, complete si corecte (bacteriologic, parazitologic si virusologic) si urmarirea medicala a calatorului in timpul si dupa terminarea tratamentului.

- **Limba de predare a cursului:** română
- **Beneficiarii cursului:** medici infecționiști, interniști, medici de familie

II. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL CURSULUI

La finele cursului medicul/farmacistul/stomatologul va fi capabil:

- *la nivel de aplicare:*

PEC 8.5.1 PROGRAMA DE EDUCAȚIE CONTINUĂ

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 4/9

- ✓ să efectueze diagnosticul diferential al celor mai frecvente boli infecțioase care se intilnesc in regiunile tropicale;
- ✓ să traseze un plan de investigatii al unui pacient care a calatorit intr-o zona endemica pentru boli infecțioase.
- ✓ să aprecieze rezultatele investigațiilor paraclinice;
- ✓ să aplice tratamentul etiotrop țintit;
- ✓ să soluționeze probleme de situație, prelucrând multilateral și critic informația însușită.

● **la nivel de integrare:**

- ✓ să înțeleagă importanța cunoasterii manifestarilor clinice la toate bolile infecțioase care se intilnesc in duiferite regiuni ale globului, in special in zonele tropicale;
- ✓ să cunoască reperele diagnostice și principiile profilaxiei și tratamentului celor mai frecvente boli infecțioase, care pot fi contactate in timpul calatoriei in diferite regiuni ale globului.

III. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Prelegeri, lucrări practice/lucrări de laborator/seminare

Nr. crt.	Tema	Numărul de ore			
		Prelegeri	Lucrări practice	Seminare	Total
1.	Febra tifoidă și paratifoidă. Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnosticul, tabloul clinic al complicațiilor severe, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul. Terapia intensivă a șocului toxiinfecțios, hemoragiei intestinale, perforației. Profilaxia.	2	-	2	4
2.	Bruceloza. Actualitate, etiologie, epidemiologie, morfopatologie, forme clinice, tabloul clinic conform formelor clinice, complicații, prognosticul, tratamentul, profilaxie. Antraxul etiologie, epidemiologie, patogenie. Forme clinice, tabloul clinic conform formelor clinice, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxia.	2	3	2	7
3.	HIV-infecție. Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, imunopatologie, consecințele imunopatologice ale infecției cu HIV. Clasificarea infecției cu HIV, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul.	2	3	2	7
4.	Gripa. Etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnosticul,	2	3	2	7

**PEC 8.5.1 PROGRAMAMA
DE EDUCAȚIE CONTINUĂ**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 5/9

	diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxia. Gripa aviară și gripa porcină (gripa cu virus H1N1). Etiologie, epidemiologie, patogenie, tabloul clinic, particularitățile clinice, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxia.				
5.	Hepatita virală A. Etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxia. Hepatita virală E. Etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, particularitățile clinice, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxia.	2	3	2	7
6.	Malaria. Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxia.	2	3	2	7
7.	Borelioza. Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnostic, diagnostic diferențial, tratamentul, profilaxie.	2	3	2	7
8.	Bolile diareice acute. Salmoneloza. Dizenteria. Particularitățile clinice, de diagnostic și de tratament.	2	3	2	7
9.	Holera. Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, clasificarea vibriozelor, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul de laborator, diagnosticul diferențial, tratamentul. Șocul hipovolemic, tabloul clinic, diagnosticul, tratamentul, terapia intensivă.	2	3	2	7
10.	Colitele protozoice. Amibiaza, balantidiaza, lambliaza. Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul de laborator, diagnosticul diferențial, tratamentul.	2	3	2	7
11.	Helmintiazele, actualitate. Clasificarea helmintiazelor (antroponoze, zooantroponoze, nematode, trematode, cestode), epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic conform factorului etiologic (parazitului), diagnosticul diferențial, tratamentul.	2	3	2	7
12.	Febrele hemoragice, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul. Febra hemoragică cu sindrom	2	3	2	7

**PEC 8.5.1 PROGRAMA
DE EDUCAȚIE CONTINUĂ**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 6/9

	renal. Febra hemoragică de Lassa. Febra hemoragică de Marburg. Febra hemoragică de Ebola. Febra denga. Febra galbenă. Febra hemoragică de Omsc. Febra hemoragică Crimeea (Congo). Tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul diferențial. Tratamentul.				
13.	Leismanioza. Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnostic, diagnostic diferențial, tratamentul, profilaxie. Lepra. Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnostic, diagnostic diferențial, tratamentul, profilaxie.	2	3	2	7
14.	Encefalitele acariene. etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul.	2	3	2	7
	Examen				3
Total		28	39	28	100

IV. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Nr. d/o	Denumirea temei	Conținutul temei
1.	Febra tifoidă și paratifoidă.	Febra tifoidă și paratifoidă. Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnosticul, tabloul clinic al complicațiilor severe, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul. Terapia intensivă a șocului toxiinfecțios, hemoragiei intestinale, perforației. Profilaxia.
2.	Bruceloza.	Bruceloza. Actualitate, etiologie, epidemiologie, morfopatologie, forme clinice, tabloul clinic conform formelor clinice, complicații, prognosticul, tratamentul, profilaxie.
3.	HIV-infecție.	HIV-infecție. Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, imunopatologie, consecințele imunopatologice ale infecției cu HIV. Clasificarea infecției cu HIV, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul.
4.	Antraxul.	Antraxul etiologie, epidemiologie, patogenie. Forme clinice, tabloul clinic conform formelor clinice, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxia.
5.	Gripa.	Gripa. Etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxia. Gripa aviară și gripa porcină (gripa cu virus H1N1) Etiologie, epidemiologie, patogenie, tabloul clinic, particularitățile clinice, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxia.

**PEC 8.5.1 PROGRAMA
DE EDUCAȚIE CONTINUĂ**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 7/9

6.	Hepatita virală A. Hepatita virală E.	Hepatita virală A. Etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxia. Hepatita virală E. Etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, particularitățile clinice, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxia.
7.	Malaria.	Malaria. Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxia.
8.	Borelioza.	Borelioza. Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnostic, diagnostic diferențial, tratamentul, profilaxie.
9.	Bolile diareice acute. Salmoneloza. Dizenteria.	Bolile diareice acute. Salmoneloza. Dizenteria. Particularitățile clinice, de diagnostic și tratament.
10.	Holera.	Holera. Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, clasificarea vibriozelor, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul de laborator, diagnosticul diferențial, tratamentul. Șocul hipovolemic, tabloul clinic, diagnosticul, tratamentul, terapia intensivă.
11.	Colitele protozoice.	Colitele protozoice. Amibiaza, balantidiaza, lambliaza. Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul de laborator, diagnosticul diferențial, tratamentul.
12.	Helmintiazele.	Helmintiazele, actualitate. Clasificarea helmintiazelor (antroponoze, zooantroponoze, nematode, trematode, cestode), epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic conform factorului etiologic (parazitului), diagnosticul diferențial, tratamentul.
13.	Febrele hemoragice.	Febrele hemoragice. Etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul. Febra hemoragică cu sindrom renal. Febra hemoragică de Lassa. Febra hemoragică de Marburg. Febra hemoragică de Ebola. Febra denga. Febra galbenă. Febra hemoragică de Omsc. Febra hemoragică Crimeea (Congo). Tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul diferențial. Tratamentul.
14.	Encefalitele acariene.	Encefalitele acariene. Etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul.
15.	Leismanioza.	Leismanioza. Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnostic, diagnostic diferențial, tratamentul, profilaxie.
16.	Lepra.	Lepra. Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnostic, diagnostic diferențial, tratamentul, profilaxie.

V. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Metode de predare și învățare utilizate:

- **Prelegere**
 - *Introductiv*
 - *Curent*
 - *Răspunsuri la întrebări*
 - *Concluzii*
- **Lecție practică**
 - *Studiu de caz*
 - *Lucru în grupuri mici*
 - *Lucru individual*
 - *Observare clinică*
 - *Completarea documentației medicale*
 - *Sinteză*
 - *Rezolvarea problemei în grup*
 - *Demonstrație*
 - *Brainstorming*
 - *Teme pentru grup*
 - *Discuții în grupuri mici*
 - *Prezentare de materiale audio-vizuale*
- **Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)**
Brainstorming”; „Studiul de caz”; „Masa rotunda/discuții interactive”; Controversa creativă: Rezolvarea problemei în grup

Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)

Curentă:

- *controale tematice*
- *testare*
- *studiu de caz*
- *observații ale prestațiilor*
- *demonstrație practică*
- *feed back*
- *evaluări scrise*
- *evaluarea deprinderilor practice*

Finală:

- *Testare*
- *Examen oral*

**PEC 8.5.1 PROGRAMA
DE EDUCAȚIE CONTINUĂ**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 9/9

VI. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

1. Andriuță C., V.Pântea, și autorii // Materialele didactice în bolile infecțioase, tropicale și parazitare // Ghid practic pentru studenți și rezidenți, Chișinău, 2004.
2. Chiotan M.// Boli infecțioase // București, 2002.
3. Cupșa A. Boli infecțioase transmisibile. Curs universitar și recomandări pentru activitate practică. Ediția medicală, Universitatea craiova, 2007.
4. Curs prezentat pentru maladii conform programului.
5. Girard P-M., Katlama Ch., Pialoux G.// VIH edition // 2004, DOIN Editures.
6. Mandell, Douglas and Bennett's // Principles and Practice of Infectious Diseases // Seventh edition, New York, 2010.
7. Mandell, Douglas and Bennett's Infectious disease essentials. Philadelphia, PA: Elsevier, 2017.<https://cpncampus.com/biblioteca/files/original/1ef846128012b54344bd46c1024c6877.pdf>
8. Manson's Tropical Diseases, twenty-first edition, London, 2005.
9. Pântea V. Hepatitele virale acute și cronice. Actualități, Chișinău, 2009.
10. Pântea V., Spânu C., Luca L. Transmiterea materno-fetală a infecției HIV și tratamentul profilactic, Chișinău, 2010.
11. Rebedea Ileana // Boli infecțioase // București, 2000.
12. Rusu G.// Boli infecțioase la copii // Chișinău, 2021.
13. Voiculescu M.// Boli infecțioase // Vol I și II, București, 1990.
14. Лобзин Ю.// Руководство по инфекционным болезням // Санкт Петербург, 2000.
15. Учайкин В.Ф., Нисевич Н.И., Чередниченко Т.В. // Вирусные гепатиты от А до ТТV у детей // Москва, 2003.
16. Френк А. Маззаратти, Леон С. Лебовид, Нейл У Шлюгер // Интенсивная респираторная терапия // Санкт Петербург, 2002.
17. Шувалова Е.// Инфекционные болезни // Москва, 2001.